

MOKSLINIS SEMINARAS
TERMINŲ NORMINIMAS IR TVARKYBA

2005 m. gruodžio 8 dieną Lietuvių kalbos institute įvyko Terminologijos centro rengtas mokslinis seminaras *Terminų norminimas ir tvarkyba*. Seminarą pradėjo Lietuvių kalbos instituto mokslininkas Stasys Keinys, pranešimą paskyręs Terminologijos komisijos šešiasdešimtmečio įkūrimo sukakčiai. Apžvelgęs Lietuvių kalbos ir literatūros instituto Terminologijos komisijos ir jos narių veiklą, pabrėžė, kad ji tęsė prieškarinio terminologijos darbo tradicijas, apgailestavo, kad pastaruoju metu Lietuvių kalbos institutas ir Terminologijos centras prarado dalį anksčiau turėtų funkcijų.

Matematikos ir informatikos instituto atstovas Gintautas Grigas pranešime *Sąsajos su kompiuteriu: leksika ir terminija* kalbėjo apie kompiuterių leksikos ir terminijos norminimo problemas. Naudotojo sąsajos leksikoje, be terminų, yra ir kitų žodžių, kurie kompiuterių aplinkoje įgyja tam tikrą reikšmę. Kad šiuos žodžius kompiuterių naudotojai suprastų, juos, kaip ir terminus, reikia norminti.

Zigmantas Gudžinskas (Botanikos institutas) pranešime *Botanikos terminijos ir augalų vardyno kūrimo ir sisteminimo problemos* įvardijo pagrindinius botanikos terminologijos uždavinius ir sunkumus. Konstatavo, kad nuo 2002 metų nauji augalų vardai kuriami ir svarstomi Valstybinės lietuvių kalbos komisijos Terminologijos pakomisijoje ir jau apsvarstyta daugiau kaip 6000 augalų pavadinimų. Dar reikėtų įvardyti apie 3000 dekoratyvinių ir 1500 techninių augalų.

Pranešimą apie Lietuvos Respublikos terminų banką, jo koncepciją ir sandarą skaitė Lietuvių kalbos instituto atstovas Alvydas Umbrasas. Jis teigė, kad kuriant ir pildant terminų banką susiduriama su terminijos komisijų neveiklumu, terminologų trūkumu, specialistų nenoru keisti įstatymų terminus ir direktyvų prastų vertimų įtaka teisės aktams.

MII Kompiuterinės lingvistikos grupės atstovas Robertas Stunžinas skaitė pranešimą apie naudojimąsi didžiausia terminų baze – *Lietuvių kalbos terminynu*. *Terminyno* vartotojai pasinaudoja nedidele galimų paieškų dalimi ir dažniausiai pageidauja visos galimos ieškomo termino informacijos.

Lietuvių kalbos instituto Terminologijos centro vadovė Albina Auksoriūtė pristatė Europos Sąjungos projektą *EuroTermBank*. Projektą koordinuoja Latvijos *Tildē* – Baltijos šalių informacinių technologijų bendrovė. Projekto tikslas – sukurti terminų banką, kuris veiks kaip centrinė duomenų bazė ir kaip sąsaja su kitais nacionaliniais ar tarptautiniais terminų bankais ir ištekliais.

Vilniaus universiteto profesorius Pranas Juozas Žilinskas papasakojo, su kokiomis kliūtėmis susidurta rengiant aiškinamąjį *Metrologijos terminų žodyną*. Jis teigė, kad įvairių sričių specialistai pageidauja terminologų aiškinimų, kodėl vienas ar kitas terminas yra taisomas. Seminaro baigiamąjį žodį tarė Lietuvių kalbos instituto mokslininkas Jonas Klimavičius. Jis pabrėžė, kad vertimai ir kompiuterinės terminų atpažinimo programos yra tik pagalbiniai būdai, o ne kokia už tradicinę teorinę ir praktinę terminologiją pranašesnė kryptis.

Robertas STUNŽINAS
Lietuvių kalbos institutas
P. Vileišio g. 5, LT-10308 Vilnius
E. paštas robertasst@lki.lt

Gauta 2005-12-12